

Kotihoidon tuki ja kuntalisä

Sivistyslautakunta 26.09.2023 § 95
714/02.01.00/2023

Kotihoidon tuki on avustus, jolla Kelan kautta maksetaan alle kolmevuotiaan lapsen hoitamisesta kotona. Lasta voi hoitaa isä, äiti tai muu hoitaja, kuten sukulainen. Lapsi voi olla myös yksityisen varhaiskasvatuksen tuottajan hoidossa, jolloin perhe voi hakea joko kotihoidon tukea tai yksityisen hoidon tukea. Kotihoidon tuki ei ole varhaiskasvatusta.

Kotihoidon tuen käytön määriä on seurattu vuodesta 2016 asti ja tilastojen valossa perheet joko työllistymisen tai muun syyn vuoksi valitsevat useammin kunnallisen tai yksityisen varhaiskasvatuksen, kuin lapsen hoitamisen kotona kotihoidon tuen avulla. Vuonna 2016 kotihoidon tuella hoidettiin elokuussa 476 lasta ja vuonna 2023 vastaavasti 214 lasta, kotihoidon tuen käyttö on vähentynyt yli 260 lapsen verran seitsemän vuoden aikana, elokuun mittausajankohtaa tarkasteltaessa.

Kotihoidon tuen kuntalisän määrä ja myöntämisedellytykset ovat kuntakohtaisia. Kaikki kunnat eivät maksa kuntalisää. Mäntsälän kunnanvaltuuston 13.12.2021 päätöksen mukaisesti kotihoidontuen kuntalisän osalta palattiin 1.3.2022 käytäntöön, jossa yhdestä perheen alle 3-vuotiaasta maksetaan 150 euroa/kk kuntalisää.

Kotihoidon tuen kuntalisä ei ole lisännyt kotihoidon tuen käyttöä, vaan lapsimäärät kotihoidontuella ovat pienentyneet edelleen. Kotihoidon tuen kuntalisän käyttöönoton jälkeen, vuoden 2022 maaliskuussa kotihoidon tuella oli 259 lasta ja vuonna 2023 maaliskuussa 243 lasta. Vastaavasti elokuussa 2022 kuntalisää käytti 187 lasta ja vuoden 2023 elokuussa enää 146 lasta. Keväällä 2023 kuntalisän käyttäjiä oli keskimäärin 170 lasta kuukaudessa. Kotihoidon tuen kuntalisä ei näytä merkittävästi muuttaneen kotihoidontuen käyttöprofiilia tai käyttäjämääriä. Varhaiskasvatukseen hakeutuu yhä useampi lapsi ja alle esiopetusikäisten lasten osallistumisprosentti on noussut yhden prosentin vuoden takaisesta, ollen nyt 69 % ikäluokista.

Valmistelija	Varhaiskasvatuspäällikkö Karoliina Purola, sähköposti karoliina.purola(@)mantsala.fi
Esittelijä	Sivistysjohtaja Ahvo Timo
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta merkitsee kotihoidon tuen ja kuntalisän käytön tiedoksi.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.